

1. Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Śmigiel wykorzystano dwa podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – produkt krajowy brutto (PKB) oraz wskaźnik inflacji (CPI). Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Śmigiel, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów prognozę wskazanych mierników oparto o *Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego*. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 6 października 2015 roku, a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela 1.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- 1) dla roku 2016 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
- 2) dla lat 2017-2025 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki dynamiki inflacji oraz dynamiki PKB.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

PKB	3,8%	3,9%	4,0%	3,9%	3,8%	3,7%	3,5%	3,3%
Inflacja	1,7%	1,8%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
PKB	3,1%	3,0%						
Inflacja	2,5%	2,5%						

Źródło: Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Aktualizacja – październik 2015 r., (www.mf.gov.pl), Warszawa 2015.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2016 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2016 rok. Od 2017 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji oraz wskaźnika dynamiki PKB. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza, w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły. Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = Y_0 \cdot (1 + CPI \cdot u_{CPI}) \cdot (1 + \Delta PKB \cdot u_{\Delta PKB})$$

gdzie:

Y_1 - wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 - wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

CPI - wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym;

u_{CPI} - waga przypisana wskaźnikowi CPI, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię;

ΔPKB - wskaźnik dynamiki PKB;

- - waga przypisana wskaźnikowi dynamiki PKB, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię.

1. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Śmigiel dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. podatki i opłaty lokalne (w tym: podatek od nieruchomości)
2. udział w podatkach centralnych (w tym PIT i CIT)
3. subwencję ogólną
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące (na zadania zlecone i powierzone oraz na zadania własne)
5. pozostałe dochody (w tym: grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych).

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody z majątku (w tym sprzedaż mienia)
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje
3. pozostałe dochody.

2.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Śmigiel oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących nadano wagę wzrostu o wskaźnik inflacji.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wysokość stawek podatku od nieruchomości nie mogą przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości na 2016 rok zaplanowano w oparciu o uchwałę nr LII/362/14 Rady Miejskiej w Śmiglu z dnia 25 września 2014 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2015 rok.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych

W prognozie bieżącej (rok 2016) zaplanowano dochody z tytułu udziału w podatkach centralnych na poziomie wynikającym z pisma Ministra Finansów. Plan dochodów z tytułu udziału w podatkach dochodowych CIT zakłada osiągnięcie dochodów na poziomie zbliżonym do wartości planu, jaki przyjęto na 2015 rok.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2016 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty

otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowany wskaźnik inflacji.

2.2. Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2016 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 600.000 zł. Gmina w dalszym ciągu posiada znaczny majątek, z którego w roku 2016 planuje się sprzedaż:

- a. działki o charakterze budowlanym:
 - Śmigiel przy targowisku
 - Śmigiel ulica Południowa
 - Śmigiel ulica Marcina Adelta
- b. działki rolne:
 - Wonieść nr 178/3
 - Żydowo nr 2
 - Wonieść nr 77
 - Brońsko nr 130/2
 - Nowy Białcz nr 73
 - Sierpowo nr 155 i 70/2
- c. lokale
 - Sprzedaż 7 lokali

Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko jej niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności. Dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano tylko do 2018 roku. Jako, że prognoza ma charakter kroczący, w miarę realizowania planu sprzedaży mienia będzie uaktualniana.

Kolejną pozycją wśród dochodów majątkowych Gminy Śmigiel są dotacje i środki przeznaczone na inwestycje. Niepewność, jaka towarzyszy kształtowi przyszłej perspektywy finansowej 2014-2020 powoduje trudności w oszacowaniu wysokości tych dochodów w późniejszych okresach. W przypadku pojawienia się oficjalnych informacji o programach, w ramach, których Gmina Śmigiel będzie zainteresowana aplikowaniem o dofinansowanie, prognoza będzie stosownie aktualizowana. Uzyskane w powyższy sposób wartości dochodów zsumowano w kategorii dochodów bieżących i majątkowych a następnie dochodów ogółem. Zestawienie ogólnych kwot przedstawiono w załączniku Nr 1.

1. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Śmigiel dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

1.1. Wydatki bieżące

Przy prognozowaniu wydatków bieżących kierowano się zasadą utrzymania dotychczasowego zakresu i poziomu świadczonych przez Gminę usług na rzecz mieszkańców, głównie zapewnienia prawidłowego funkcjonowania jednostek i urządzeń gminnej infrastruktury technicznej i społecznej, a także zabezpieczenia środków na wpłatę do budżetu państwa i obsługę długu zaciągniętego przez Gminę.

Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wydatki na poręczenia i gwarancje;
2. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
3. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;

4. pozostałe wydatki bieżące.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2016 przyjęto projekt budżetu. W latach 2016-2025 dokonano indeksacji o wagi wskaźników inflacji. O ile w przypadku wydatków na wynagrodzenia, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących możliwość zastosowania indeksacji jest uzasadniona, o tyle wydatki związane z obsługą długu są ściśle uzależnione od zawartych umów kredytowych i pożyczkowych. Zaplanowaną spłatę rat kapitałowych i wydatki na obsługę długu (odsetki i dyskonto) prezentuje tabela 2 i 3.

3.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śmigiel na lata 2016-2025. W kolejnych latach wydatki majątkowe zostały zaplanowane tak, aby pokryły pozostałą po spłacie zobowiązań część tzw. wolnych środków.

W latach 2016-2025 zakłada się kontynuację przedsięwzięć ujętych w załączniku Nr 2. Harmonogramy płatności w ramach planowanych limitów wydatków zostały zaktualizowane zgodnie z aktualną wiedzą pracowników merytorycznych urzędu.

4. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne. W całym prognozowanym okresie utrzymana została relacja z art. 242 (brak deficytu bieżącego).

5. Przychody

W okresie objętym prognozą planuje się zaciągać zobowiązania, które związane są ze spłatą wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz finansowaniem deficytu, życzkę w WFOŚiGW na łączną kwotę 5.147.195, z czego w 2016 roku 3.570.682 oraz w roku 2017 1.576.613. Dodatkowo planuje się kredyt w roku 2016 na kwotę 3.229.418, którego zaciągnięcie będzie uzależnione od aktualnej dystuacji w gminie.

6. Rozchody

Na dzień 01.01.2016 kwota zadłużenia, wpływająca na kształtowanie się wskaźnika faktycznej obsługi zadłużenia, wynikająca z zaciągniętych kredytów, pożyczek wynosić będzie 15.151.502.74 zł (w tym planowany do pozyskania w 2015 roku kredyt w wysokości 1.500.000 zł), a jego spłata planowana jest do roku 2025.

Szczegółowe zestawienie rozchodów z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji zostało zawarte w tabeli nr 2.

W związku z napiętą sytuacją w przypadku relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2017-2018 dla danych opartych o III kwartał, planuje się w razie potrzeby przesunięcie części zobowiązań z tych lat na lata późniejsze. Podkreślić należy iż po uzyskaniu danych wykonania dla roku 2015 sytuacja powinna ulec poprawie. Wynika to z faktu, że w III kwartale planowana była dużo niższa od faktycznie wykonywanej kwota sprzedaży mienia.

7. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zmianami) od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla

samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów nie może przekroczyć wskaźnika opartego na średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich 3 lat relacji dochodów bieżących, powiększonych o wpływy uzyskane ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem.

W Gminie Śmigiel relacja z art. 243 utrzymywana jest na bardzo bezpiecznym poziomie, choć należy pamiętać o chwilowych trudnościach, które wynikają raczej z charakteru danych przyjmowanych do obliczeń niż faktycznej trudności. Władze Gminy mają jednocześnie świadomość, iż sytuacja związana ze wskaźnikiem zadłużenia powinna być ciągle monitorowana.

Tabela 2. Harmonogram spłaty zobowiązań Gminy Śmigiel w latach 2016-2025 wraz z planowanymi zmianami w zadłużeniu

Lp	Nazwa	Ostatni rok spłaty	Raty pozostałe do spłaty	2016	2017	2018	2019	2020
1	BOŚ (1,0mln)	2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	BOŚ (1,54mln)	2019	865 000,00	246 000,00	186 000,00	216 000,00	217 000,00	0,00
3	GBW O/Leszno (2,6mln)	2019	1 480 000,00	370 000,00	0,00	420 000,00	690 000,00	0,00
4	WFOŚiGW (0,64mln)	2017	97 457,08	48 000,00	49 457,08	0,00	0,00	0,00
5	WFOŚiGW (0,66mln)	2017	226 552,55	112 000,00	114 552,55	0,00	0,00	0,00
6	WFOŚiGW (10,81mln)	2025	9 538 243,11	600 000,00	600 000,00	725 000,00	725 000,00	965 000,00
7	ING (1,2mln)	2019	644 250,00	171 000,00	151 000,00	191 000,00	131 250,00	0,00
8	ING (1,0mln)	2020	800 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00	480 000,00
9	WFOŚiGW2015 (5,15mln)	2024	5 147 195,00	0,00	643 200,00	643 200,00	643 200,00	643 200,00
10	Kredyt plan. 2015	2024	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	150 000,00	150 000,00
11	Kredyt plan. 2016	2024	3 229 418,00	0,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00
	Razem		23 528 115,74	1 627 000,00	1 824 209,63	2 275 200,00	3 136 450,00	2 738 200,00

Lp	Nazwa	Ostatni rok spłaty	2021	2022	2023	2024	2025
1	BOŚ (1,0mln)	2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	BOŚ (1,54mln)	2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	GBW O/Leszno (2,6mln)	2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	WFOŚiGW (0,64mln)	2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	WFOŚiGW (0,66mln)	2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	WFOŚiGW (10,81mln)	2025	1 120 000,00	1 085 000,00	1 165 000,00	1 260 000,00	1 293 243,11
7	ING (1,2mln)	2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	ING (1,0mln)	2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	WFOŚiGW2015 (5,15mln)	2024	643 200,00	643 200,00	643 200,00	644 795,00	0,00
10	Kredyt plan. 2015	2024	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	0,00
11	Kredyt plan. 2016	2024	500 000,00	500 000,00	500 000,00	729 418,00	0,00
	Razem		2 563 200,00	2 528 200,00	2 608 200,00	2 934 213,00	1 293 243,11